

Här nedan är Nordanstig Turisms synpunkter om Näringslivsstrategin
(från oss i styrelsen som hunnit med att läsa materialet)

Äntligen har styrelsen för Nordanstig Turism fått tillgång till ”Bakgrundsrapport till Näringslivs-strategi - Ett fakta- och kunskapsunderlag” och förslaget till Näringslivsstrategi 2023–2030.

Vid flera tillfällen under det senaste halvåret har vi framfört önskemål om att få vara en del i dialogen och fått ta del av arbetsmaterialet, men nekats det med argument om att det är kommunens strategi för hur man ska arbeta med näringslivsfrågor. Vi ska få se resultatet när fullmäktige har antagit strategin.

Den 4 maj begärde vi ut och fick materialet från diariet via kommun@nordanstig.se. Det har redan passerat ledningsutskottet och ska behandlas i kommunstyrelsen om ett par veckor. Nu har delar av styrelsen hunnit läsa och reflekterat. Här kommer några snabba kommentarer vi vill lyfta in via företagarföreningens representanter i kommande näringslivsråd. Vill redan nu uppmärksamma mottagarna av nedan synpunkter och reflektioner om att den som har varit delaktig i en process förstår mer av begrepp och ordens innebörd, och är av naturliga orsaker med positiv till resultatet, än den som ställs inför fait accompli.

Dokumentet är mycket välformulerade!

”Bakgrundsrapport till Näringslivsstrategi – Ett fakta- och kunskapsunderlag” innehåller mycket fakta i tabeller och diagram om vårt näringsliv, jämförelser mellan kvinnors och mäns företagande och information om hur invånarna pendlar till våra grannkommuner. Bra och intressant information. Här jämförs också Nordanstig som kommun och näringslivet med likartade kommuner - Grupp ”C7, Pendlingskommun nära mindre stad/tätort”. Det ger en bild av att vi har både liknande utmaningar och möjligheter. Källhänvisningarna är tydliga och citat gör att man förstår vad som avses.

Bakgrundsrapporten ger ändå läsaren en väldigt abstrakt och mycket klinisk beskrivning av Nordanstigs näringsliv. Det är svårt, för att inte säga omöjligt, att känna igen vilka företag och näringsliv som beskrivs i rapporten. Vilka döljer sig bakom 3 medelstora företag, ca 35 småföretag, ca 120 mikroföretag med anställda...?

Omsättning, hur stora skatteintäkter ger de, är de lönsamma, vilken typ av produkter och inte enbart branscher, vilken typ av kompetensbehov har de idag? Hur är mognaden inom digitalisering, vilka branscher eller är det alla som har ett behov av ändrade affärsmodeller för att hänga med?

Strategin ska ge svaren på hur kommunen ska ta sig an möjligheter och utmaningar. Men det går inte heller där att utläsa för vilken kategori företag, vilka som ska göra det, eller hur det ska göras. Men vi kan läsa att det berör många verksamhetsområden inom kommunen.

Här ett exempel från Bakgrundsbeskrivningen:

Benägenheten att arbetspendla börjar minska efter 30 minuter enkel väg och avtar drastiskt efter 45 minuter enkelväg. Forskning 10 visar också att i heterosexuella relationer så är det främst mannen i relationen som pendlar och tar del av de karriärs och inkomstmöjligheter detta medför medan kvinnan oftare får stå tillbaka och ta ett större ansvar för hemmet. Studier visar också att hushåll som pendlar till arbetet i högre omfattning separerar. Dessa insikter är extra viktiga att ta till sig i arbetet att möta Agenda 2030 och de globala målen. Dessa iakttagelser stöds även av det faktum att både in och utpendling från Nordanstig kraftigt domineras av män.

Naturligtvis står vi fullt och fast bakom de planer som finns för både tåg- och biltrafiken! En ny E4 genom Nordanstig och den nya OKB:n gör att arbetspendlingen till grannkommunerna blir säkrare och snabbare för de arbetspendlandemännen. Det handlar mycket om anställda i andra kommuners näringsliv. En hel del företag ägda av män har förstås sina kunder i grannkommunerna och behöver färdas snabbt för att nå dem. Men företagarkvinnorna och invandrarföretagarna med sina små- och mikroföretag i Nordanstig, hur ser lösningen ut för dem? Jo kunderna pendlar in, men många har sin huvudsakliga kundkrets i Nordanstig. Hur ser förslagen till tillväxt ut för dem? Eller de kvinnor som inte har möjligheter att arbeta utanför kommunen tack vare att det är för krångligt och tidsödande att ta sig till kollektivlösningarna även med E4:ans snabbspår och en framtida OKB.

Vi saknar en beskrivning i både bakgrundsrapporten och strategin om samspelet och beroendet mellan den stora mängden företag inom tillverkningsindustrin, jord- och skogsbruket visavi invånare och besöksnäringens företag. Fritiden är inte bara tiden efter arbetsdagens slut som man tillbringar med att hämta barn från förskolan, eller i lekparken med sina barn, på promenad, i idrotts- eller hembygdsföreningen. Det är också den tid man lägger på att handla mat, kläder och inredningsprylar, äta gott på restaurang (både lunch och middag), besöka musik- och teaterevenemang eller ta en tur i slalombacken. I näringslivssammanhang där arbetstillfällena, intäkter och skattemedel genereras. Vilka blir insatserna för att supporta de företagen, både de som ägs av invandrare, män och kvinnor, så att utbudet ökar och attraktionskraften för Nordanstig som boendekommun ökar? Var kommer den lokala livsmedelsproduktionen och användningen av de råvarorna i restaurangköken in?

MIUN, Mittuniversitetet nämns inte med ett ord och inte heller de innovationsfrämjande organisationerna i Västernorrland och Gävleborg. Hur många politiker känner till det utbudet? Hur får vi dem närmare och t.o.m. in i Nordanstig?

Strategin avslutas med prioriterade insatser. En del av dem beskrivs med hög svansföring från ett kommunalt von oben-perspektiv som om företagen saknar kompetens och insikt. Det kommer att slå tillbaka mot politiken om man inte uttrycker sig annorlunda.

1. *Stärker näringslivets digitala kompetens och förståelse för hur hållbarhet kan implementeras i företaget.*
2. *Stärker företagens insikter och förmåga att hantera arbetsmarknadens dynamik, stärka deras attraktionskraft som arbetsgivare samt möta en ung generations förväntningar på arbetslivet.*
3. *Stärker näringslivets insikter i hur geopolitik påverkar deras företagande.*

Det finns mer reflektioner från vår sida i dokumenten, men den samlade bedömningen är att det ter sig omöjligt att våra politiker ska kunna förstå vad de egentligen tar ställning till, och hur materialet ska kunna vara till tydligvägledning för de kommunala verksamheterna. Dessutom kommer företagen troligtvis att uppleva att politikerföraktet tilltar genom ännu en obegriplig strategi, och att avståndet ökar mellan dem och kommunorganisationens olika företrädare. Kejsaren saknar trots en hög verbal förmåga hos författaren och ett intaktskelett, både kött på benen och kläder, och går därför inte att känna igen.

Med vänlig hälsning

Ingeli Gagner, ordförande
Nordanstig Turism